

JAARBERICHT 2021

BABEL ZAANS
ARCHITECTUUR-
PLATFORM

BABEL
ZAANS ARCHITECTUURPLATFORM

INHOUD

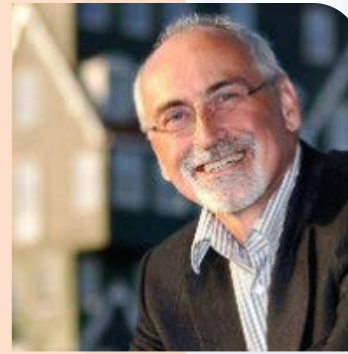
- Voorwoord blz. 3
- Inspiratielezing met Philomene van der Vliet blz. 4
- Gesprek over de toekomst van de Zaanse winkelstraten blz. 4
- Kennismakingsgesprek met Edzo Bindels blz. 5
- Gesprek over een waardige oudedag voor Zaankanters blz. 6
- Babel Cinema: 'De Rijksbouwmeester' blz. 7
- Zaanse Dag van de Architectuur – Houtbouw blz. 7
- Zaanse Dag van de Architectuur – Kinderactiviteit blz. 8
- Debat over de Zaanse kernkwaliteiten blz. 11
- Fietsexcursie 'Vlaanderen in Westzaan' blz. 12
- A-tot-Z-debat i.s.m. Arcam blz. 13
- Inspiratielezing met Reimar von Weding blz. 15
- Sponsorrubriek blz. 16
- Vriendendag blz. 18
- Colofon blz. 19

Volg Babel op sociale media!

www.stichting-babel.nl

VOORWOORD

EEN JAAR VOL VERNIEUWING

We kijken opgewekt terug op 2021, het tweede jaar vol coronamaatregelen. Opgewekt? Zeker wel. Weliswaar ging onze hoop om in 2021 weer volop publieksbijeenkomsten te organiseren in rook op. We keken na het coronajaar 2020 enorm uit naar bijeenkomsten met veel publiek, discussies en napraten bij de borrel op locatie. Dat is alleen rond de zomerperiode een paar keer gelukt, en dan nog met de nodige restricties: het A-tot-Z-debat, de fietsexcursie en discussiebijeenkomst in Westzaan, de (kinder)Dag van de Architectuur en Babel Cinema in Filmtheater de Fabriek. Voor het overige hebben we in 2021 al onze activiteiten online vormgegeven.

En daarin schuilt onze opgewektheid. Onder druk van de coronabeperkingen en een nieuwe lockdown hebben we in 2021 de omslag gemaakt naar een online programmering. In 2020 ging dat nog met vallen en opstaan, maar in 2021 hebben we een volwaardig online activiteitenprogramma gerealiseerd. Het resultaat is terug te zien op onze website en ons YouTube-kanaal. Met onze online programmering en aanwezigheid op sociale media is het publieksbereik aanzienlijk gegroeid. Daar zijn we enorm blij mee. Dat willen we in de komende jaren vasthouden en uitbreiden.

Meer dan ooit kijken we reikhalzend uit naar het opheffen van de coronabeperkingen. Het wordt echt weer tijd voor volle zalen en levendige discussies. Maar onze online producties, video-verslagen en blogs worden een blijvertje. Dat is ons vaste voornemen. Hoe dat financieel moet, daarover moeten we ons nog even op het hoofd krabben. Want de omschakeling naar online programmering heeft in 2021 wel een deuk geslagen in onze financiële middelen. Er liggen dus nog uitdagingen in het verschiet.

Volwaardige online programmering en een aanzienlijke groei van het publieksbereik: voldoende reden om opgewekt terug te kijken op 2021. Maar er is nog een derde reden die ik graag wil noemen. Eind 2021 zijn we via onze social mediakanalen op zoek gegaan naar nieuwe mensen om de programmering voor de komende jaren verder uit te bouwen en te vernieuwen. Die wervingscampagne was succesvol: in 2022 kunnen we veel nieuwe gezichten verwelkomen in onze programmaraad. En zonder twijfel zal hun inbreng leiden tot nieuwe ideeën voor bijeenkomsten en andere activiteiten. We kijken er naar uit.

Robert Leferink
voorzitter Babel Zaans architectuurplatform
Februari 2022

INSPIRATIELEZING DOOR PHILOMENE VAN DER VLIET

Woensdag 17 februari organiseerden we een inspiratielezing met landschapsarchitect Philomene van der Vliet. Philomene is medeoprichter van BOOM! Landscape, een bureau voor landschapsarchitectuur en stedenbouw gevestigd in Amsterdam. Met haar bureau heeft Philomene gewerkt aan de omgevingsvisie van Amsterdam en een scenario voor de ontwikkeling van de Noorder IJplas uitgewerkt. Het bureau was ook initiatiefnemer van het [Manifest van de Scheggen](#), een landschappelijke studie over Amsterdam en aangrenzende steden, relevant ook in het debat over verstedelijking en landschap in Zaanstad. Na haar inspiratielezing ging Philomene in gesprek met Leontine de Koning over actuele ruimtelijke vraagstukken in en om Zaanstad.

Philomene van der Vliet studeerde landschapsarchitectuur in Arnhem, Londen en Amsterdam. Na als ontwerper en freelancer te hebben gewerkt voor diverse gerenommeerde ontwerp bureaus richtte ze in 2013 samen met stedenbouwkundige Jan Maas BOOM! Landscape op. Ze is als gastdocent verbonden aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam en Rotterdam en zat in diverse jurypanels. Daarnaast is ze lid van Welstand Den Haag, het Quality Team van Feyenoord City in Rotterdam en sinds 2016 maakt ze onderdeel uit van de programmaraad van Arcam en BNA Onderzoek.

» Bekijk de lezing terug op ons YouTube-kanaal

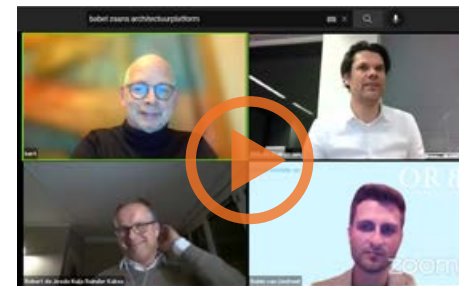

Leontine (rechts) in gesprek met Philomene

DE TOEKOMST VAN DE ZANSE WINKELSTRATEN

Woensdag 24 maart vond een gesprek plaats tussen experts en lokale betrokkenen over de toekomst van de Zaanse winkelstraten. Net als in veel andere steden in Nederland neemt ook in Zaanstad het winkelaanbod af en winkelen consumenten steeds meer online. Nu al staan veel panden langdurig leeg, met verkrotting tot gevolg. Door de gevolgen van de coronacrisis zal de leegstand de komende jaren verder toenemen. Ook komt transformatie of herontwikkeling van verschillende locaties moeizaam van de grond. Wat is de toekomst van de Zaanse winkelstraten? En welke andere functies kunnen hier een plek krijgen?

- » Het gesprek was live te volgen op ons YouTube-kanaal.
- » Klik hier voor het verslag van Bert Pots

De toekomst van de Zaanse winkelstraten

“De Zuidoost in Zaanstad leent zich goed voor herontwikkeling. Kies niet voor groot-schalige sloop, maar vorm oude winkel-panden om naar plekken waar mensen op een prettige manier kunnen werken en wonen.” Zo adviseerde architect Steven Brunsmann van Nunc Architecten tijdens het online programma over de toekomst van de Zaanse winkelgebieden.

EDZO BINDELS NIEUWE SUPERVISOR GEBIEDSONTWIKKELING ZAANDAM-CENTRUM

Zaanstad ontwikkelt zich in hoog tempo en heeft de ambitie om 20.000 nieuwe woningen te realiseren. Bestaande buurten en (voormalige) bedrijventerreinen worden getransformeerd naar wijken met hogere aantallen woningen, bedrijven, hoogwaardige voorzieningen én de bijbehorende infrastructuur. Gemeente Zaanstad werkt in vier MAAK.Zaanstad-gebieden aan de ontwikkeling van Zaanstad. Met MAAK.Centrum bouwt de gemeente aan een levendig, bereikbaar en bewoonbaar stadscentrum.

Edzo Bindels is de nieuwe supervisor van de ontwikkeling van het centrumgebied van Zaandam (MAAK.Centrum). Hij neemt de plaats in van Sjoerd Soeters die de functie 18 jaar heeft bekleed. Bindels is stedenbouwkundig ontwerper en mededirecteur van internationaal ontwerp bureau West 8. Daarnaast werkt hij als architectonisch supervisor en ontwerper van landschappen en openbare ruimtes. Hij heeft zich de laatste jaren beziggehouden met stedelijke transformatieopgaven in binnen- en buitenland.

Met de benoeming van Edzo Bindels is het team van supervisors voor de vier MAAK.Zaanstad-gebieden weer compleet. De andere supervisors zijn Roy Bijhouwer (MAAK.Noord), Jeroen Ruitenbeek (MAAK.Midden) en Ruurd Gietema (MAAK.Zuid).

BABEL IN GESPREK MET EDZO BINDELS

Babel is benieuwd hoe Edzo Bindels tegen de ontwikkelingen en vraagstukken in het centrum van Zaandam aankijkt. Wat zijn zijn eerste bevindingen? Waar ziet hij kansen in het centrum van Zaandam?

Dinsdag 18 mei ging Leontine de Koning met Edzo Bindels in gesprek. Voorafgaand presenteerde Annette Nicolas Gnodde (gebiedsmanager Zaanstad Centrum) de huidige plannen voor het gebied.

» Bekijk de lezing terug op ons YouTube-kanaal.

Edzo Bindels

LOCATIE VAREN IN DE ZAA NSTREEK, ZAANDAM

EEN WAARDIGE OUDEDAG, OOK VOOR ZAANKANTERS?

Binnen tien jaar telt Zaanstad circa 15.000 huishoudens met 75-plussers. Met de groeiende vergrijzing, de nadruk op zelfredzaamheid en een krappe woningmarkt vroegen we ons af hoe deze inwoners een waardige oudedag in een veilige woonomgeving kunnen hebben.

Bert Pots ging hierover in gesprek met RVS-directeur Stannie Driessen, de Zaanse woon-wethouder Songül Mutluer en met architecten Sjuul Cluitmans en Merijn de Jong van Heren 5 Architecten die de term 'stadsveteranen' hebben bedacht en pleiten voor nieuwe woonvormen voor gelijkgestemde ouderen. Jacob Spaander van Ecohof Noorderveer hield een pleidooi voor een combinatie van jong en oud.

» Bekijk het videoverslag op ons YouTube kanaal

Vnr. Merijn de Jong, Songül Mutluer, Bert Pots en Jacob Spaander

Gesponsord door Architectuur Lokaal

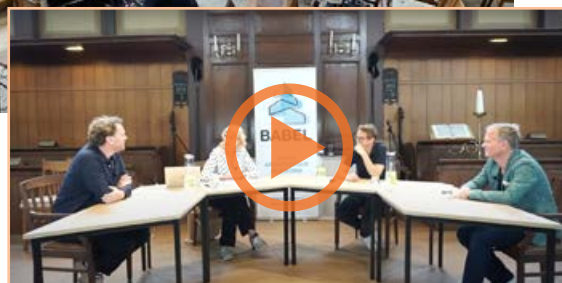
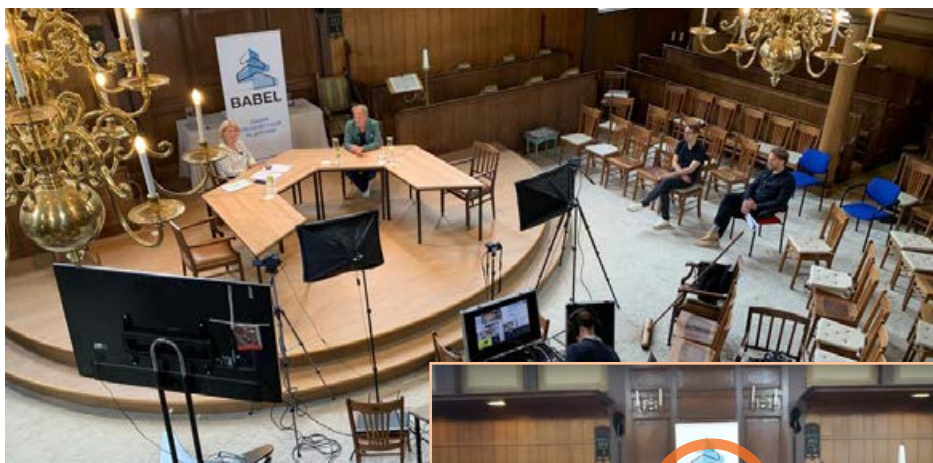
DAG VAN DE ARCHITECTUUR OVER HOUTBOUW IN DE ZAA NSTREEK

Op de landelijke Dag van de Architectuur besteedden architectuurcentra aandacht aan de dubbele lading van klimaatverandering en het architectuurklimaat. Met enerzijds het fysieke klimaat als ontwerp-opgave en anderzijds de vraag of/hoe ontwerpers een rol spelen in ruimtelijk-maatschappelijke opgaven.

Houtbouw is actueel door zowel de duurzame aspecten als de prefabricagemogelijkheden. Ook gemeente Zaanstad en de MRA zien de meerwaarde van houtbouw voor de toekomst. Het is hernieuwbaar, slaat CO2 op en bouwen met hout kan veel sneller dan de traditionele

bouw. In de Green Deal Houtbouw heeft de MRA (waaronder gemeente Zaanstad) de ambitie uitgesproken 20% van de woningproductie in hout te bouwen vanaf 2025.

Zaterdag 19 juni ging Jacqueline van de Sande in gesprek met Lennart Graaff, concerndirecteur van gemeente Zaanstad, en architecten Rogier van den Brink en Jurrian Knijtijzer (Finch Buildings). Is houtbouw de nieuwe standaard? Welke mogelijkheden en beperkingen heeft bouwen met hout? En wat kunnen we leren van het verleden? Dit programma werd live uitgezonden op ons YouTube-kanaal.

Vlnr. Rogier van den Brink, Jacqueline van de Sande, Jurrian Knijtijzer, Lennart Graaff

DE RIJKSBOUWMEESTER DE KRACHT VAN DE VERBEELDING

Donderdag 2 september openden we het najaarsprogramma in Filmtheater de Fabriek met de vertoning van de documentaire 'De Rijksbouwmeester – de kracht van de verbeelding'.

Filmmaker André de Laat heeft Floris Alkemade drie jaar gevolgd tijdens zijn werk als Rijksbouwmeester. In zijn vijfjarige periode als Rijksbouwmeester stelde Alkemade de sociale agenda rond architectuur en de stad centraal. 'We lopen vast als we op deze manier doorgaan. Het land vervuilt. De bodems raken uitgeput. Het klimaat verandert. Het roer moet om.'

De documentaire toont hoe Floris Alkemade positie kiest bij de perikelen over de verbouwing van het Binnenhof en de bouw van het Nationaal Holocaust Namenmonument in Amsterdam. We volgen hem op de zolders, in de kelders en bouwputten van de rijksgebouwen waar hij verantwoordelijk voor was. En Alkemade neemt ons mee naar de zolder van zijn eigen woning, waar de kracht van de verbeelding alle ruimte krijgt. Zo ontstaat een persoonlijk portret en een inspirerend filmmozaïek van ideeën, argumenten, meningen en ontwerpen.

Na afloop werd in Café Fabriek bijgepraat met vrienden en belangstellenden van Babel.

LOCATIE HEMLAB, ZAANDAM

ZAANS BOUWEN IN HET HEMLAB!

Na één jaar overslaan, konden kinderen op zaterdag 19 juni in het Hemlab weer zelf ontwerpen en bouwen onder leiding van Zaanse architecten. De landelijke Dag van de Architectuur ging dit jaar over duurzaam bouwen, waaronder met hout. En laat de Zaanstreek nu bekend staat om zijn houten Zaanse huizen.

Vroeger werden Zaanse huizen van hout gemaakt, ze waren meestal groen geschilderd en het dak en de ramen herkende je zo. Vandaag de dag worden er steeds meer nieuwe huizen en andere gebouwen gemaakt die niet precies lijken op de oude Zaanse huizen, maar er toch Zaanse uitzien. Soms van hout, maar meestal met andere materialen.

In het Hemlab konden kinderen van 7 tot en met 12 jaar een eigen Zaanse gebouw ontwerpen en maken van piepschuim. Zaanse architecten hielpen om iets creatiefs te bedenken en te bouwen. Dat hoefde echt niet groen en met een puntdak te zijn!

De kinderen ontwierpen en knutselden er lustig op los en er waren prijsjes die o.a. weer verzorgd waren door een van onze hoofdsponsors, AM Gebiedsontwikkeling.

Winnaars van de eerste ronde

Winnares van de tweede ronde

Anouk Reintjens,
Ontwikkelingsmanager bij AM

"Het nieuwe Stationsgebied van Zaandam betreft een rijk ensemble van verschillende panden met een gevarieerd stedelijk programma. De samengestelde gebouwen zijn ontworpen met een eigen architectonische expressie met als icoon woontoren De Tsaar. Deze transformatie is het resultaat van een goede samenwerking van AM met woningstichting Rochdale met wie AM ook samenwerkt aan de transformatie van de oude Hilko zeepfabriek in de Kogerveldwijk in Zaandam."

Inspirerende en duurzame leefomgevingen bedenken en ontwikkelen, dat is de passie van AM. Als betrokken gebiedsontwikkelaar plaatsen wij maatschappelijke uitdagingen in het hart van ons ontwikkelingsproces. Wij richten ons daarbij op de thema's 'Gedurfde duurzaamheid', 'Inclusieve stad', 'Healthy urban living & working', 'Stad- en gebiedmaker' en 'Gelukkig leven'. In samenwerking met overheden, vastgoedbeleggers, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, bewoners en overige vastgoedgebruikers ontstaan hierdoor bijzondere en kwaliteitsrijke gebieden om in te wonen, werken, winkelen en recreëren. AM, onderdeel van Koninklijke BAM Groep, zorgt hiermee voor kwaliteit van ruimte én kwaliteit van leven. Zie ook www.am.nl.

www.am.nl

Een woning voor opa Cees
**Omdat zijn hart bij
 zijn kleinkinderen ligt**

We willen graag dat opa Cees in de buurt van zijn kleinkinderen kan wonen. Dat is belangrijk voor opa Cees, maar ook voor de buurt. Wonen moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom hebben we BPD Woningfonds opgericht. Hiermee werken we samen met gemeenten en woningcorporaties aan meer middenhuurwoningen door heel Nederland. Van Alkmaar tot Almelo en van Groningen tot Rosmalen.

**Meer weten over onze projecten,
 zoals bijvoorbeeld in Den Haag of Diemen?
 Kijk op bpd.nl/woningfonds**

**Bouwen
 aan het
 hart van
 de buurt**

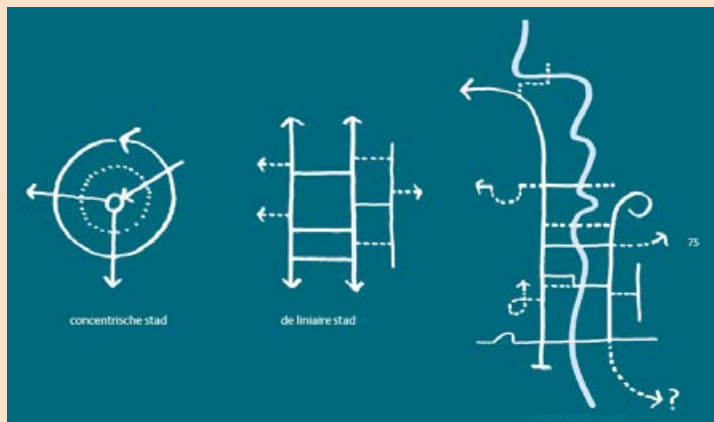

Mooitehuur.nl

PANELGESPREK OVER DE ZANSE KERNKWALITEITEN

De Zaanstreek verandert constant. Eind 2019 verscheen de nota 'Ruimtelijke Kernkwaliteiten Gemeente Zaanstad', waarin is onderzocht hoe de Zaanstreek zich door de eeuwen heen heeft ontwikkeld, wat vandaag de dag de streek karakteriseert en waar de Zaanse kwaliteiten steeds meer onder druk komen te staan.

Frits Palmboom, de gemarkeerde ladder

Beeld: Jeroen Hooyssuur

Beeld: Flux landscape architecture

Woensdag 15 september 2021 verwelcomden we in de Stoomhal in Wormer bijna vijftig belangstellenden, corona-proof, voor een gesprek over de Zaanse kernkwaliteiten. Na een korte inleiding door gespreksleider Maurits de Hoog presenteerde Frits Palmboom de nota over de Zaanse kernkwaliteiten. 'Om uit te vinden wat voor stad we willen zijn, vormt dit onderzoek een opmaat voor de ontwikkeling van de Omgevingsvisie waar gemeente Zaanstad momenteel aan werkt,' aldus Palmboom. 'Het is een uitdaging om de goede bedoelingen te concretiseren, daarom is het van belang om te weten hoe een stad in elkaar zit.'

Architect Jeroen Hooyssuur, gespecialiseerd in restauratie en transformatie van industrieel erfgoed, zoomde in op de betekenis van de bestaande omgeving. 'Op jonge leeftijd worden we al bewust van onze omgeving,' aldus Jeroen. 'Het verhaal achter een gebouw geeft een extra betekenis aan het pand.' Jeroen pleitte er voor gebruik te maken van de waarde van onze bestaande omgeving en bestaande panden als een kans te zien in plaats van een bedreiging. 'Niet alles hoeft bewaard te worden, maar kies weloverwogen.'

Landschapsarchitect Gerwin de Vries toonde vijf projecten waarin verschillende opgaven met elkaar gecombineerd worden. Van de grote schaal, zoals de visie op een eetbare waddenkust 2050, tot aan een woontoren als onderdeel van het lokale natuurlijke ecosysteem.

In het panelgesprek kwam naar voren dat de diversiteit en het contrast met het landschap belangrijke kenmerken zijn. Hiervoor zijn goede verbindingen tussen stad en land nodig.

Panelgesprek in de Stoomhal

In aanloop naar deze bijeenkomst reageerden 21 belangstellenden op de vraag wat zij waarderen aan de Zaanstreek, welke plekken ze waarderen en wat volgens hen weg mag. In algemene zin werden de (zichtbare) historie, de Zaan, de diversiteit, de open ruimtes, het landschap en de combinatie tussen oud en nieuw zeer gewaardeerd. Specifieker kwam vooral het Havengebied naar voren als een gewaardeerde plek, zeker omdat daar momenteel bouwplannen worden ontwikkeld. De overlast gevende industrie mag volgens velen beslist verdwijnen, zo ook zielloze plekken ("maar alleen dan als er iets beters voor terug komt").

» Lees het verslag op onze website

FIETSEXCURSIE 'VLAANDEREN IN WESTZAAN?'

Vrijdag 24 september deden vele belangstellenden mee met de fietsexcursie langs verdichtingsprojecten in Westzaan, met na afloop een discussiebijeenkomst over de ontwikkelingen in het gebied onder leiding van gespreksleider Hans Staller.

Zaanstad groeit en verandert. Om het veenweidegebied verder te vrijwaren van grootschalige nieuwbouw wil gemeente Zaanstad de woningbouwopgave binnenstedelijk oplossen. Dat betekent vooral nieuwbouw in Zaandam en de andere kernen langs de Zaan. Maar ook in de linten in het buitengebied is ruimte voor verdichting.

Momenteel worden steeds meer open plekken ingevuld met (seriematige) woningbouw en worden bedrijfsterreintjes herontwikkeld tot kleine woonbuurtjes. Neem Westzaan bijvoorbeeld. Dragen die projecten bij aan de kwaliteit van het Westzaanse dorpslint? Of lijkt Westzaan straks op de Vlaamse bebouwingslinten met een potpourri aan architectuurstijlen? Is het mogelijk de linten zo te verdichten dat het landschap zichtbaar blijft?

► Bekijk het videoverslag van de fietsexcursie en de discussiebijeenkomst op ons YouTube-kanaal

Bekijk hieronder de toelichting van Miranda Reitsma. Zij is co-auteur van de nota 'De identiteit van Zaanstad: Linten, dijken en paden', geschreven in opdracht van gemeente Zaanstad.

VAN A-TOT-Z DE AMBITIES IN KAART

In samenwerking met Arcam (belangenbehartiger en coördinatiecentrum voor architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur in Amsterdam en omstreken) is er gestreefd om naar analogie de Dam-tot-Dam-loop (vanuit hartje Amsterdam naar Zaanstad) een jaarlijks terugkerend 'Dam-tot-Dam-debat' te organiseren over de stedelijke- en landschappelijke ontwikkelingen op de verbinding tussen de twee steden Amsterdam en Zaanstad. Navraag wees uit dat de naam 'Dam-tot-Dam-loop' alleen voor sportieve doeleinden is vastgelegd en niet aan andere, parallelle evenementen uitgeleend mag worden, ook als er geen commercieel doel wordt nagestreefd.

Noodgedwongen, maar met nieuw elan, is er een andere naam gelanceerd die wat ons betreft minstens zo sprekend is: het 'A-tot-Z-debat', waarbij de A staat voor Amsterdam-Noord en de Z voor Zaanstad-Zuid, precies het gebied waar het om gaat!

Amsterdam-Noord en Zaanstad groeien steeds verder naar elkaar toe. Vanaf Buiksloterham tot en met het Hembrugterrein worden de komende jaren nieuwe woon-, werk- en recreatiegebieden ontwikkeld. De gemeenten Amsterdam en Zaanstad maken onderdeel uit van de Metropoolregio Amsterdam, maar maken ook uitgesproken individuele keuzes.

In hoeverre denkt Zaanstad mee over de toekomst van de Noorder IJplas? En op welke manier heeft Amsterdam invloed op de inrichting van het Hembrugterrein? Wat betekenen deze ontwikkelingen voor grote en kleine industrie langs het IJ?

Tijdens het eerste 'A-tot-Z-debat' op woensdagmiddag 6 oktober vond hierover een gesprek plaats met Carolien Schippers (directeur Grond en Ontwikkeling, gemeente Amsterdam), Lennart Graaff (Concarn-directeur Stedelijke Ontwikkeling gemeente Zaanstad), Kees Noorman (directeur ORAM), Marco Broekman (BURA urbanism) en Jan Maas (BOOM! Landscape). Moderator was Leontine de Koning.

Voorafgaand aan deze bijeenkomst werd een fiets-excursie georganiseerd vaaf het NDSM-terrein in Amsterdam naar de Meteoroweg, waar het debat plaatsvond.

» Bekijk het videoverslag van deze bijeenkomst op ons YouTube-kanaal.

INSPIRATIELEZING DOOR ARCHITECT REIMAR VON MEDING

Woensdag 24 november organiseerde Babel een inspiratielezing met architect Reimar von Meding. De lezing werd live uitgezonden op ons YouTube-kanaal vanuit het kantoor van KAW Architecten.

Reimar von Meding is algemeen directeur van KAW. De van oorsprong Duitse architect besloot na zijn studie architectuur aan de Technische Universiteit Delft een carrière in Nederland op te bouwen. Vanuit de overtuiging dat wonen een basisrecht is voor iedereen, draagt hij op deze manier zijn steentje bij. Zijn specialiteit is het ontwerpen van sociale woningbouw van hoge kwaliteit tegen lage kosten. Hij vindt het belangrijk om bij het ontwerpen woningen en de woonomgeving bij elkaar te brengen. Hiervoor heeft hij verschillende nominaties voor internationale architectuurprijzen ontvangen.

Beste chats opnieuw afspelen ▾

- Babel Zaans architectuurplatform** Welkom bij Babel. Heb je een vraag of een opmerking? Stel deze in de chat
- Merijn de Jong Mooi de win-win kansen!
- Merijn de Jong Hoe gaan jullie om met de bestaande bewoens
- Merijn de Jong En participatie?
- Babel Zaans architectuurplatform** Heb je vragen aan Reimar? Zet ze in de chat!
- Merijn de Jong Jullie schrijven, voegen een nieuw hoofdstuk toe aan bestaande plekken. Hoe gaan jullie om met de bestaande kwaliteiten? en hoe zetten jullie die in als springplank voor de toekomst?
- noekepoekie Is er ook gekeken naar de betaalbaarheid van de onderzoeken? Is er voor specifieke projecten/onderzoeken ook een stichtingskosten analyse gemaakt?
- Merijn de Jong Het kost geld, maar levert ook veel op..Je voegt waarde toe aan de bestaande structuur. Zodat mensen gezonder, groener en meer gemeenschappelijk kunnen wonen!
- Merijn de Jong Erg goed verhaal Reimar, bedankt!

Enkele chats van de lezing

In 2020 lanceerde Reimar von Meding met zijn bureau KAW het onderzoeksproject Ruimte Zat in de Stad waarin uitgebreid onderzoek is gedaan naar de capaciteit van bestaande wijken. Conclusie: er is genoeg ruimte in de bestaande stad! Het doel is deze hoeveelheid aan ruimte zichtbaar te maken en een plek te geven in de discussie over betaalbaar wonen en een duurzame omgang met ons land. In zijn inspiratielezing deelde Reimar met ons zijn inzichten en toonde ontwerpen van mooie sociale huisvesting. Er volgde hierna een uitgebreid gesprek met gesprekleider Leontine de Koning.

» Bekijk de uitzending op ons YouTube-kanaal.

BLOGSERIE 'ONZE SPONSORS EN SUBSIDIEGEVERS'

Onze sponsors en subsidiegevers maken het mogelijk dat Babel Zaans architectuurplatform ieder jaar enkele duizenden belangstellenden kan informeren over architectuur, stedelijke ontwikkeling en de inrichting van het landschap en de openbare ruimte in en om de Zaanstreek. Zij stellen zich in onze nieuwe blogserie voor op een voor hen bijzondere locatie.

Songül Mutluer

GEMEENTE ZAASTAD

Songül Mutluer is wethouder Wonen en Bouwen van gemeente Zaanstad. 'Het fabrieksterrein waar voorheen Meneba haar activiteiten uitvoerde, zal mij altijd blijven als een iconische plek die geschiedenis ademt, ons herinnert aan onze rijke industrie en menig van ons terugbrengt naar de tijd dat Zaanse arbeiders hier aan het werk waren in de meelfabriek. Hoe enthousiast was ik dan ook toen ik vorig jaar als wethouder Wonen de aftrap mocht doen tijdens een Stadssafari op het terrein. Het was druk en iedereen kende wel iemand die hier had gewerkt of dichtbij had gewoond. En ik was trots dat ik kon vertellen over onze plannen voor deze prachtige plek.'

› Lees hier haar verhaal

Anouk Reintjens

AM

Anouk Reintjens is ontwikkelingsmanager bij AM Gebiedsontwikkeling en zet zich in voor de transformatie van de Kogerveldwijk. 'Ruim twee jaar geleden won AM de pitch om samen met gemeente Zaanstad het Perspectief Kogerveldwijk te vertalen naar een Ontwikkelstrategie. AM is nauw betrokken geweest bij dit proces en heeft een aantal mooie, structurele dingen kunnen introduceren die nu ook echt door de gemeente omarmd worden, zoals onder meer de aanstelling van de kwartiermaker en de introductie van de deelgebieden en spelregelkaart.'

› Lees hier haar verhaal

Jeroen Marsman

SBB

Jeroen Marsman, algemeen directeur bij SBB Ontwikkelen en Bouwen, was betrokken bij de ontwikkeling van het voormalige rangeerterrain van Van Gend & Loos, gelegen achter het station van Zaandam. 'Westzaan, Zaanse, Wormerveer, Assendelft en Krommenie: wie met de trein het station van Zaandam binnenrijdt, komt binnen enkele seconden deze plaatsnamen tegen. Het zijn de namen van vijf aaneengesloten gebouwen van De Zaanse Strip. Tezamen maar liefst 300 meter lang en daarmee één van de langste woongebouwen van Nederland.'

› Lees hier zijn verhaal

BLOGSERIE 'ONZE SPONSORS EN SUBSIDIEGEVERS'

Frenk Clemens

STURM BV

Iedere Zaankanter kent het Zaanse Medisch Centrum wel. Het ziekenhuis is nog niet zo lang geleden verhuisd naar een nieuwe locatie in Zaandam, waardoor er ruimte ontstond op de oude plek. Die ruimte wordt nu benut om Gouwpark, een nieuwbouwwijk, te realiseren. Frenk Clemens, directeur van Sturm BV, vertelt over de ontwikkeling en bouw van het Gouwpark.

› Lees hier zijn verhaal

Stichting Gebr. Visser

STICHTING GEBR. VISSER

De broers Cor en Wim Visser zijn grote kenners van het Zaanse erfgoed en in het bijzonder van Zaanse houtbouw. Met hun Stichting Gebr. Visser ondersteunen ze allerlei initiatieven en activiteiten voor het behoud van cultuurhistorische gebouwen in de Zaanstreek. Ze vertellen over hun betrokkenheid bij het Molenmuseum in Koog aan de Zaan.

› Lees hier hun verhaal

Jan Hein Bakker

JH BAKKER BOUWPROJECTEN BV

Generaties Zaankanters leerden zwemmen in het Sportfondsenbad aan de Mauvestraat in Zaandam. Na 80 jaar heeft het gebouw een nieuwe woonbestemming gekregen. Het gebouw is door JH Bakker Bouwprojecten B.V. gerenoveerd en is zoveel mogelijk teruggebracht in de stijl van de jaren '30. Jan Hein Bakker vertelt hierover.

› Lees hier zijn verhaal

Zaannotarissen

ZAANNOTARISSEN

Na de Watertoren in Assendelft en het voormalige SVB-kantoor in Zaandam heeft Zaannotarissen een derde iconische locatie verworven: Plein 13-1 in Wormerveer. Zaannotarissen ziet leegstand zijn verwoestende werking doen, maar vindt het monument het wachten waard.

› Lees hier hun verhaal

Albert Groothuizen

ALBERT GROOTHUIZEN PROJECTMANAGEMENT

Albert Groothuizen is zelfstandige in projectmanagement van woningbouwprojecten en wordt ingehuurd door corporaties en ontwikkelaars in het hele land. Het vertelt over zijn betrokkenheid bij de Ecohof, een duurzaam en circulair ontwikkeld ecodorp in Wormerveer.

› Lees hier zijn verhaal

Common Affairs

COMMON AFFAIRS

Architectenbureau Common Affairs is verantwoordelijk voor een aantal iconische gebouw- en gebiedstransformaties in de Zaanstreek. Het bureau kenmerkt zich door 'onalledaagse architectuur voor het dagelijks leven'. Als uitgangspunt laten ze zich inspireren door de geschiedenis van de plek of het gebouw. In de uitwerking wordt er regelmatig letterlijk en een andere keer meer abstract omgegaan met het Noord-Hollands erfgoed.

› Lees hier hun verhaal

STICHTING BABEL VRIENDENDAG 'ALLES OVERZIEND...'

We stonden er klaar voor, onze jaarlijkse vriendendag die 3 december zou plaatsvinden in de Bullekerk in Zaandam. Maar helaas moesten we het, net als vorig jaar, vanwege de coronamaatregelen weer afblazen. We vertellen je hier in het kort wat we je op de vriendendag graag hadden willen vertellen.

Ondanks alle coronaperikelen hebben we het afgelopen jaar toch een geslaagd en gevarieerd activiteitenprogramma gerealiseerd met totaal 11 publieksactiviteiten - meer nog dan we vooraf van plan waren. De meeste activiteiten waren online, via livestreams die je kunt terugkijken op ons YouTube-kanaal. Daar gaan we komend jaar mee door.

GROTER PUBLIEKSBEREIK

Op ons YouTube-kanaal groeit de bibliotheek met opgenomen livestreams, videoverslagen van live activiteiten en korte samenvattingen. Met deze online programma's is ons publieksbereik aanzienlijk toegenomen. We zien meer dan een verdubbeling. Om die reden hebben we ook videoverslagen gemaakt van een aantal fysieke activiteiten, zoals de fietsexcursie door Westzaan en het A-tot-Z-debat.

NIEUWE MENSEN, NIEUWE PROGRAMMERING

Iedere vier jaar maken we een plan waarin we de grote lijnen schetsen van onze toekomstige programmering. Samen met een groep betrokken vrijwilligers gaan we weldra aan de slag met het programma voor de periode 2023-2026. In 2022 zal de programmaraad waarschijnlijk voor bijna de helft uit nieuwe gezichten bestaan. Nieuwe gezichten betekenen ook een frisse blik op de programmering, dus laat je verrassen volgend jaar.

DANK AAN ONZE SPONSORS EN SUBSIDIEGEVERS

Door het maken van een flink aantal livestreams en videoverslagen lopen onze kosten flink op. Om die reden hebben we in 2021 kleine financiële kleerscheuren opgelopen. Des te meer zijn we enorm blij met de subsidie van gemeente Zaanstad en de financiële ondersteuning door onze sponsors en vrienden. Met deze steun hopen we de komende jaren nog veel aantrekkelijke activiteiten te kunnen organiseren en een groot publiek te bereiken. In onze sponsorrubriek stellen onze sponsors en subsidiegevers zich voor op een voor hen bijzondere locatie in de Zaanstreek.

De eerste activiteiten voor 2022 staan al in de steigers, vooralsnog online. Maar natuurlijk hopen we in de loop van volgend jaar ook weer publieksactiviteiten op locatie in de Zaanstreek te kunnen organiseren.

Bedankt thank you GRACIAS

dank je wel merci grazie *takk*

danke *dank u* Kiitos

***Dank voor uw steun
aan Babel***

obrigada bedankt grazie merci

tak *dankon* TANK

dioloh thank you **hvala**

LEDEN PROGRAMMARAAD

LEDEN PROGRAMMARAAD

- Co Vrouwe, voorzitter programmaraad
- Nik Berkouwer, pr en communicatie
- Sarah Essbai, architect en stedenbouwkundig onderzoeker
- Robert Leferink, voorzitter Babel
- Piet Oudega, voormalig wethouder Zaanstad
- Bert Pots, gespreksleider, journalist
- Eva van Rijen, programmamaker
- Marieke Ros, senior beleidsadviseur
- Hans Staller, voormalig strategisch beleidsadviseur
- Nicolette Zwart, secretariële ondersteuning

BESTUUR

- Voorzitter: Robert Leferink, projectmanager
- Secretaris: Louise Verra, fulltime vrijwilligster
- Penningmeester: Albert Groothuizen, zelfstandige in projectmanagement
- Co Vrouwe, management en advies vastgoed & ontwikkeling
- Guido Voss, advocaat

COMITÉ VAN AANBEVELING

- Allard Jolles, hoofd sectie Nieuwbouw en Transformatie bij het Rijksvastgoedbedrijf
- Jan Overtoom, Regiomanager Randstad-Noord bij Bouwend Nederland
- Sjoerd Soeters, architect en voormalig supervisor Inverdan
- Dennis Straat, voormalig wethouder Zaanstad
- Peter Tange, voormalig burgemeester Wormerland
- Cees Tip, directeur-bestuurder woningcorporatie Intermaris

COLOFON

TEKSTEN

Babel Zaans architectuurplatform

COVERFOTO/FOTOGRAFIE

Eva van Rijen, Henk Dijkman, Nicolette Zwart, Piet Oudega, Thijs ter Hart, Bee Creative Studio

REDACTIE, EINDREDACTIE EN VORMGEVING

Nicolette Zwart, Nik Berkouwer, Bee Creative Studio

HOOFDSPONSORS/PROJECTSPONSORS/SUBSIDIE

- AM Gebiedsontwikkeling
- BPD Ontwikkeling BV
- Gemeente Zaanstad

SPONSORS

- Sturm BV, Zaandam
- Ingenieursbureau List, Zaandam
- Albert Groothuizen projectmanagement b.v., Zaanlijk
- Architectuur Lokaal, Amsterdam
- BOA bouwkundig ontwerp en advies b.v., Assendelft
- Boparai Associates Architecten, Zaandam
- Bot Bouw, Heerhugowaard
- Bouwbedrijf Nieuwe Maten, Wormerveer
- Common Affairs, Amsterdam
- Constructiebureau Tentij B.V., Heemskerk
- Duijn Bloem Voss Advocaten, Zaandam
- HenNK architectuur en interieurarchitectuur, Zaandam
- Heren 5 Architecten, Amsterdam
- Jansens & Dieperink, Zaandam
- J.H. Bakker bouwprojecten b.v., Zaandam
- KPO planontwikkeling BV, Zaandam
- Kuijs Reinder Kakes Makelaars, Zaandam
- Nunc Architecten, Zaandam
- Party Zaan, Zaandam
- SBB Ontwikkelen en Bouwen, Beverwijk
- Timmerfabriek Visser, Zaandam
- VEKA Zaan B.V., Zaandam
- VOF Kantoren Zaanstad, Wormerveer
- Zaannotarissen, Zaandam

VRIENDEN

Babel werd in 2021 financieel gesteund door 52 particuliere vrienden.

Dankzij de financiële steun van de sponsoren en vele 'Vrienden van Babel' zijn alle activiteiten, veelal kosteloos en met veel tijd en inzet georganiseerd door de leden van de programmaraad, mede mogelijk gemaakt. Onze dank gaat natuurlijk ook uit naar de medewerking en medewerkers van al onze bezochte locaties en het belangstellende publiek bij onze activiteiten. Wij hebben in dit jaarbericht wederom ons best gedaan alle betrokkenen die op enigerlei andere wijze Babel hebben ondersteund zo zorgvuldig mogelijk bij de activiteiten te vermelden. Ieders

inzet voor alle vormen van bijdrages is uiterst gewaardeerd.

© 2022 Uitgave Babel Zaans architectuurplatform,
Musical 23, 1507 TS Zaandam
T: 075 670 58 05
W: www.stichting-babel.nl
E: info@stichting-babel.nl

De activiteiten van Babel Zaans architectuurplatform zijn mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de gemeente Zaanstad.

The logo for ZNSTD features the letters 'ZNSTD' in a bold, sans-serif font. The 'N' is a vibrant blue, while the other letters are a light grey. The letters are closely spaced and have a slight shadow effect, giving them a three-dimensional appearance.